

پندهای آبی

معلمان و کمبود آب

سعیده باقری
عکاس: رضا بهرامی

جمعیتی معادل نهمصد هزار نفر به مرحله اجرا درآمد و دو خط لوله فولادی به قطر ۴۰ اینچ و با ظرفیت ۲۴۲ هزار مترمکعب در شبانه‌روز برای انتقال آب از آبگیر بیلقان به اولین تصفیه‌خانه تهران، در جلالیه، که امروز در خیابان حجاب واقع شده است، در نظر گرفته شد و در سال ۱۳۳۴ به بهره‌برداری رسید. معلمان درس مطالعات اجتماعی می‌توانند با درگیر کردن ذهن دانش‌آموزان با موضوع آب و منابع آبی محدود کشورمان، به عمیق‌تر شدن نگرش دانش‌آموزان و حتی خانواده‌هایشان در زمینه اهمیت دادن به استفاده صحیح از آب کمک کنند. برای این کار می‌توانند دانش‌آموزان را به گفت‌وگو با مسن‌ترین فرد خانواده‌شان در رابطه با نحوه تأمین آب سالم در دوران کودکی ایشان ترغیب کنند. حتی می‌توان در این زمینه آنان را

مصرف بی‌رویه آب از نظر دین، اخلاق و جامعه

فکر می‌کنید چند سال از مجهز شدن شهرها و روستاهای ما به لوله‌کشی آب و دسترسی مردم به آب تصفیه شده می‌گذرد؟ جالب است بدانید که در بسیاری از روستاها این امکان در همین سال‌های اخیر محقق شده است. حتی در شهرهای بزرگ هم هنوز بزرگ‌ترهای خانواده‌ها زمانی را که امکان استفاده از آب لوله‌کشی نبود به یاد دارند. نسل‌های گذشته ما ناچار بودند با مشکلات بسیار زیاد ناشی از فقدان آب سالم بسازند و از آب سالمی که در اختیار داشتند با دقت و صرفه‌جویی فراوان استفاده کنند.

طبق اطلاعات سایت سازمان آب تهران: «در سال ۱۳۲۹ طرح اولیه لوله‌کشی آب تهران برای

به منابع مکتوب از جمله زندگی‌نامه‌های مشاهیر معاصر، منابع دیداری همچون فیلم‌های مرتبط با زندگی واقعی افراد در گذشته و منابع مستندتر ارجاع داد، مانند مقالات، کتاب‌ها و فیلم‌های مستند نقاطی از کشور که در آن‌ها مردم هنوز هم با کمبود آب دست و پنجه نرم می‌کنند. برای چنین پژوهش‌هایی لازم است دانش‌آموزان طیف وسیعی از آموخته‌های کتاب‌های درسی خود را به کار بندند. این کاربرد علمی، علاوه بر ایجاد گرایش به استفاده صحیح از منابع، به عمیق‌تر شدن آموخته‌های آن‌ها نیز کمک می‌کند.

جنبه دیگر استفاده بی‌رویه از آب به اخلاق دین برمی‌گردد. در منابع غنی ادبیات فارسی و نیز متون دینی، و از همه مهم‌تر مصحف شریف، بارها

اهمیت دارد، مغفول گذاشته‌اند. دانش‌آموزان وقتی در یک مورد با این واقعیت روبه‌رو شوند، خودبه‌خود در مواقع دیگر نیز توجهشان به میزان قابل توجه آب و منابع دیگری که به‌طور روزمره هدر می‌دهند جلب می‌شود.

در ادامه فعالیت قبل، می‌توان از خودشان خواست موارد دیگری را که در آن با بی‌توجهی اسراف می‌کنند بیان کنند و راه صرفه‌جویی به شکل مناسب در هر زمینه را پیشنهاد دهند.

هر دانش‌آموزی که با این مقوله به‌طور جدی درگیر شود، یک خانواده را به‌سوی استفاده صحیح از منابع هدایت خواهد کرد. به این ترتیب، خودتان حساب کنید با چنین فعالیت‌های ساده‌ای در کلاس درس، چه مقدار باقیات الصالحات از خود به‌جا خواهید گذاشت!

به اهمیت نعمت‌هایی که خداوند در اختیار ما قرار داده و لزوم شکر این نعمت‌ها از طریق استفاده به‌جا و مناسب اشاره شده است. این اشارات آن قدر پرتکرار است که متأسفانه گاهی بازگویی آن‌ها کارایی خود را از دست می‌دهد. به‌نظر می‌رسد، همراه کردن این اشارات با اقدامات عملی در کلاس درس می‌تواند توجه دانش‌آموزان را به این مفاهیم جلب کند. به‌طور مثال، می‌توان وضو گرفتن با حداقل آب ممکن را در کلاس درس آموزش داد و از دانش‌آموزان خواست این روش را در وضوخانه مدرسه تمرین و ترویج کنند. به این ترتیب، خود افراد به‌طور عملی با این واقعیت روبه‌رو می‌شوند که با باز گذاشتن شیر آب هنگام وضو گرفتن، در حالی که به گمان خود اطاعت خداوند را به‌جا می‌آورند، در واقع امر دیگری را که به‌همان نسبت